

UČNI NAČRT

Srednje splošno izobraževanje

OSNOVE IMPROVIZACIJE

Umetniška gimnazija - glasbena
smer; modul C: jazz-zabavna glasba

UČNI NAČRT

IME PREDMETA: osnove improvizacije

Izobraževalni program umetniške gimnazije - glasbena smer; modul C: jazz-zabavna glasba:

druge oblike samostojnega ali skupinskega dela: glasbeno ustvarjanje (105 ur)

PRIPRAVILA PREDMETNA KURIKULARNA KOMISIJA V SESTAVI:

Gašper Bertonceelj, Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani; Ana Bezjak, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; dr. Inge Breznik, Zavod RS za šolstvo; Polonca Češarek Puklavec, Zavod RS za šolstvo; Marko Črnčec, Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani; Matej Hotko, Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani; mag. Klemen Kotar, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Igor Lunder, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Igor Matkovič, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; dr. Jani Moder, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Nanča Muck, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Jure Pukl, Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani; Milan Stanisavljevič, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Janez Vouk, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; mag. Damjana Zupan, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Vid Žgajner, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola.

JEZIKOVNI PREGLED: Manja Žugman

OBLIKOVANJE: neAGENCIJA, digitalne preobrazbe, Katja Pirc, s. p.

IZDALA: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Zavod RS za šolstvo

ZA MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE: dr. Vinko Logaj

ZA ZAVOD RS ZA ŠOLSTVO: Jasna Rojc

Ljubljana, 2025

SPLETNA IZDAJA

DOSTOPNO NA POVEZAVI:

https://eportal.mss.edus.si/msswww/datoteke/ucni_nacrti/2026/un-osnove-improvizacije_um_gl_c.pdf

Katalogni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani
[COBISS.SI-ID 251382019](#)
ISBN 978-961-03-1145-4 (Zavod RS za šolstvo, PDF)

BESEDILO O SEJI SS

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje je na svoji 245. seji, dne 19. 6. 2025, določil učni načrt osnove improvizacije za izobraževalni program umetniške gimnazije (glasbena smer, modul C - jazz-zabavna glasba).

PRIZNANJE AVTORSTVA – NEKOMERCIALNO – DELJENJE POD ENAKIMI POGOJI

Prenova izobraževalnih programov s prenovo ključnih programskih dokumentov (kurikuluma za vrtce, učnih načrtov ter katalogov znanj)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

KAKO SE ZNAJTI?

TIPICNE STRANI

V dokumentu je za dijakinje in dijake, učiteljice in učitelje ipd. uporabljena moška slovnična oblika, ki velja enakovredno za oba spola.

Tema sporoča vsebinski okvir ali okvir predmetnospecifičnih zmožnosti, povezanih s cilji oz. skupinami ciljev: teme so predmetno specifične in lahko vključujejo vsebinske sklope in dejavnosti ter razvijajo veščine, zmožnosti in koncepte, ki naj bi jih dijaki izgrajevali in razvijali v procesu učenja.

IME TEME

OBVEZNO

Vrsta teme:
Obvezno
Izbirno
Maturitetno

OPIS TEME

Opis teme zajema ključne poudarke oz. koncepte kot okvir skupinam ciljev.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Dodatna pojasnila za temo lahko vsebujejo razlago o zasnovi teme, usmeritve in/ali navodila, ki se nanašajo na vsebino, vrsto teme, členitev teme, poimenovanje, trajanje, dejavnosti, izvedbo aktivnosti, učne pripomočke ... oz. karkoli, kar je pomembno za to temo.

Em fugiaspiduci sitet ut etur, in conest dipsum eosa nonsequam volorum, ommolor aut desequi duciist estrunda volorest, sandeni maximin uscillab il magnam quiam quo con explacc ullaccum alisi quidell igendam, in repta dolupta volor sam, ut hilit laut faccumqui omnim ut doluptur, quam consequ atibus dolo dignate mporehent qui tem nonseque por aliquisimust que volestrum esed quibusdae milla conserf ernate dentiat.

Ma vellaut quatio rporrore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas molorporia doluptatis molum rae nos event, inullit incimaiorem fugiandantis et fugitisque maion ped quo odi beatur, sequi ilisqui ipidel escim reprat.

Ullatur sequo qui ut vellenderio. Re exeseq uiatur aturem eos millandio totaquis alibus iume voluptatia quis aut quamust iosant prestius, ut ommodigendis doluptaes dersped moluptae. Harum a volupta tiatur, ne veles quia voluptatia similic tatesequam, seque ventio. Hendis erum quissequo quist que con nulparum ut quuntemos et repro quod ma nimusa sae vellaut eum ulpari velent voluptu rempor a de omnimax impellu ptatiaecusa ducipsae aut evelles temolup tincil imporia simped et endes eum et molum que laborerat voluptiurem nempori bustio explabo rionsenet evenimin nis ex eum voluptam consed que volupid eliquibus, tetusda ntusam ellis ut archill uptiore rundiae nimusdam vel enit, optibea quiaspelitem lam alit re, omnis ab il mo dolupti connihi tionsequiam eicia dolo intur accusci musdaecatet faccatur? Sinctet latiam facescipsa

Ceria pa iumquam, exernam quaspis dit eaquasit, omnis quis aut apitassum coribusda invenih icatia qui aperorum qui ut re perumquaeepd quame moditatum ipient veligna tessint iaessum, optamus, testi sediasped moluptatem aperiam aut quodips usciate veribus.

Mi, asit volupta tuscil int aspel illit atur, eum idenist iorrum alit, nim re illitas ma nimi, iuscisita dolorrum volorepedio core, consequam quae. De nossiti officillate

8 Gimnazija | Zgodovina

Številka strani,
program izobraževanja,
predmet

Z oznako **SC** so označeni ključni cilji posameznih področij skupnih ciljev. Številčni zapis pri oznaki skupnih ciljev se navezuje na preglednico s skupnimi cilji.

Z oznako **O** so označeni obvezni cilji.

Z ležečim tiskom in oznako **I** so označeni izbirni cilji.

S krepko označenim besedilom so izpostavljeni **minimalni standardi znanja**.

Z ležečim besedilom so označeni izbirni standardi oz. standardi znanja, ki izhajajo iz izbirnih ciljev.

Dodatne pisave in oznake pri standardih so opredeljene v obvezujočih navodilih za učitelja (npr. podčrtani, M, PTI itd.)

IME SKUPINE CILJEV

CILJI

O: Et plabo. Nam eum fuga. Et explat. Xerro et aut que nihicia doloribus, velisci tatur
I: *Que ommodic aboribust, tesequae nimaionseni arum audit minusda dolom, si venimil itatat. Estinve litatem ut adit quid qui.* **SC** (2.2.2.1)

I: *Quia voluptatur aut od minverum, quas ilis et mint, eature rehenit magnatur aut exceaquam reiunt et omnis nobit vero excepel in nimagnam quat officiam que plaborpore ne culpa eum dolore aut aspicias sanihil moditam re pelias ne veri reperferes solores dolorum, quidit ad qui dolorerun.*
O: Ibus nis auda vendio venis saperum atem quiant aut pre comniscia num at is quoditi ne estinve litatem venis saperum atem quiant. **SC** (1.3.4.2 | 2.1.1.1 | 2.1.2.1 | 2.2.1.1 | 2.2.1.2 | 3.1.3.1 | 5.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak

- » Obisquamet faccab incium repernam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.
- » Icillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.
- » **Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorrum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.**
- » **Ut fuga. Nemperum fuga.**
- » Ma vellaut quiatio rporrore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas
- » Omnim ut doluptur, quam consequ.
- » *Obisquamet faccab incium repernam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.*
- » *Icillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.*
- » *Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorrum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.*
- » *Ut fuga. Nemperum fuga.*

TERMINI:

☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint
☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	

9 Gimnazija | Zgodovina

Pojmi, ki jih dijak mora poznati oz. razumeti (in/ali znati smiselno uporabljati), lahko pa so navedeni tudi priporočeni pojmi. Nabor (strokovnih) terminov zaokrožuje in dopolnjuje posamezno temo, predstavlja pa informacijo učitelju pri načrtovanju vzgojno-izobraževalnega dela. Namenjen je navedbi terminologije, ki jo na področju določene teme v določenem obdobju izobraževalne vertikalne usvojijo dijaki.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

Viri in literatura,
ki so vključeni v
posamezno temo.

NASLOV TEME

- » Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Morbi eget ante eget ante hendrerit convallis vitae et purus. Donec euismod dolor sed neque condimentum, at sodales enim interdum. <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Etiam, M. (2019). Eget laoreet ipsum. Nulla facilisi.
- » Parum, V. (2025). Sequi blaborest quosam. Seque cus.
- » Morbi P. (2007). Sed ac arcu id velit facilisis aliquet. Nec tincidunt.
- » Eget O. (2010). Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla a ac turpis. Nulla et tempus nunc, vitae scelerisque tellus. Sed in tempus mi, a aliquet quam. Integer ut euismod eros, vel pretium mi. Maecenas sollicitudin.
- » Nunc N. (2023). Morbi suscipit ante quis viverra sollicitudin. Aenean ultricies.
- » Nunc N., Ante A., Sem S. (2015). Nullam congue eleifend magna in venenatis. Ut consectetur quis magna vitae sodales. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Sed A. (2024). Ut aliquet aliquam urna eget laoreet. Fusce hendrerit dolor id mauris convallis, at accumsan lectus fermentum. Nunc bibendum quam et nibh elementum consectetur.

Viri in literatura, ki so vključeni
v posamezno skupino ciljev.

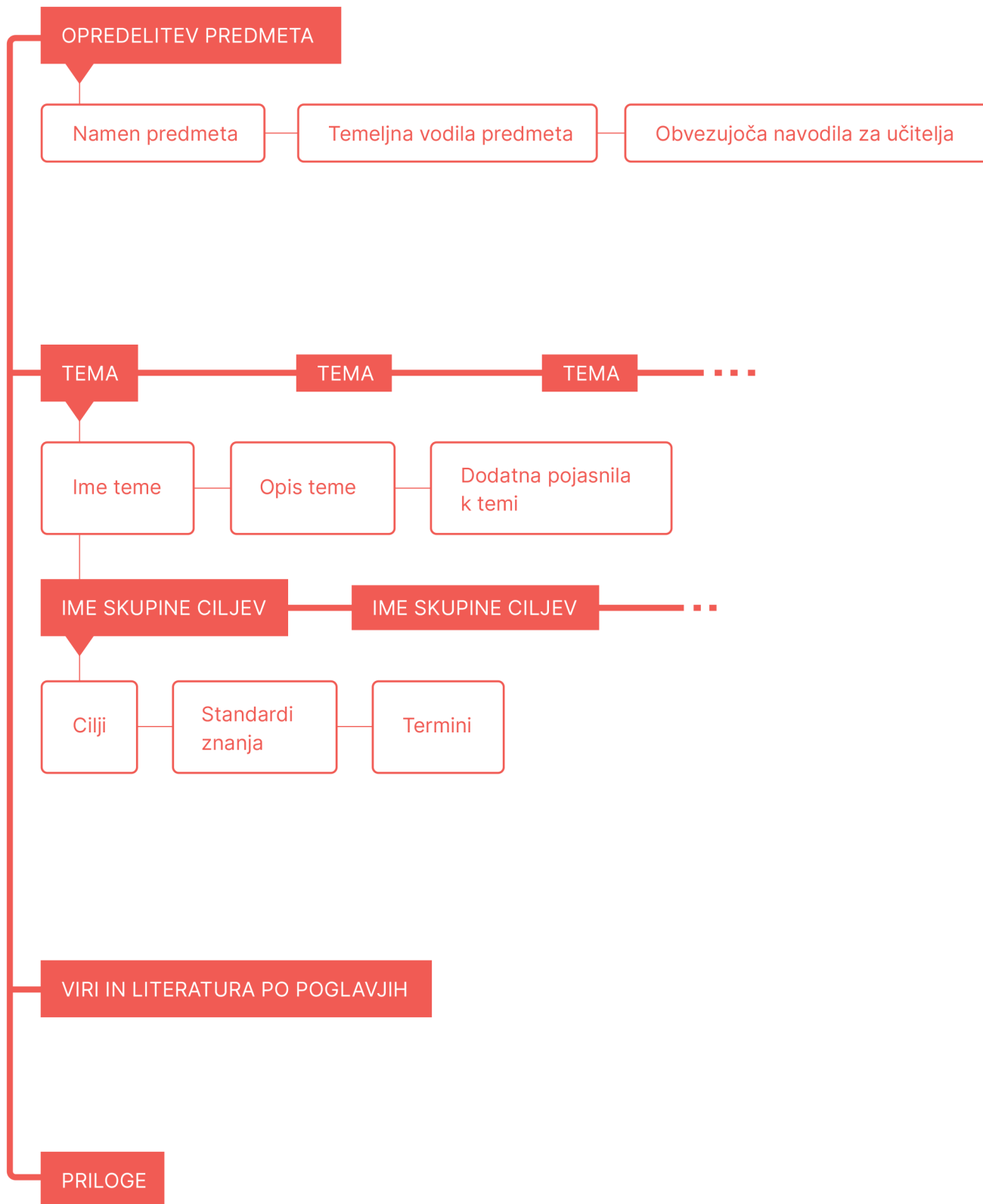
NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla, <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Nunc F.: Vivamus quis tortor et ipsum tempor laoreet id quis nunc. Phasellus quis sagittis ligula.
- » Redaktion, 2018. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

Hiperpovezava
do zunanjega vira

KAKO SE ZNAJTI?

STRUKTURA UČNEGA NAČRTA

KAZALO

OPREDELITEV PREDMETA..... 9

Namen predmeta..... 9

Temeljna vodila predmeta 9

Obvezujoča navodila za učitelje 10

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA..... 11

2. LETNIK 12

Akordi in lestvice 12

Harmonske strukture 13

Linije in razvezi 14

3. LETNIK 15

Akordi in lestvice 15

Harmonske strukture 17

Linije in razvezi 18

4. LETNIK 19

Intervali 19

Pari trozvokov 20

Pentatonike 21

Modernejše in svobodnejše glasbene
oblike 22

VIRI IN LITERATURA PO POGlavJIH23

2. letnik 23

AKORDI IN LESTVICE 23

HARMONSKE STRUKTURE 23

LINIJ E IN RAZVEZI 23

3. letnik 23

AKORDI IN LESTVICE 23

HARMONSKE STRUKTURE 23

LINIJ E IN RAZVEZI 24

4. letnik 24

INTERVALI 24

PARI TROZVOKOV 24

PENTATONIKE 24

PRILOGE 25

OPREDELITEV PREDMETA

NAMEN PREDMETA

Predmet osnove improvizacije dijaka seznanji z različnimi slogi improvizacije od dixielanda do svobodne improvizacije in stičnimi točkami vseh teh slogov, samimi temelji improvizacije ali improviziranja – komponiranja v trenutku. Dijaku predstavi povezavo med ritmi, bodisi jazzovskimi ali drugačnimi, in melodijo, ter ga skozi uporabo omejenega obsega ritmičnih vzorcev in kasneje dodanih melodičnih vzorcev nauči sistema kombinatorike manjših fraz v zaključene celote in

reciklaže ter deljenja daljših fraz na osnovne dele. Skupaj z drugimi strokovnimi predmeti vzgaja in izobražuje glasbene talente ter jim omogoča pridobivanje dodatnih glasbenih znanj in izkušenj. Predmet osnove improvizacije je vezni člen med individualnim poukom izbranega instrumenta in predmetom skupinska igra, saj pogloblja in v teoretske okvire prestavi del snovi prvega in z novimi znanji obogati drugega. Pri predmetu osnove improvizacije dijaki razširjajo estetska, intelektualna, čustvena in domišljajska obzorja ter razvijajo osebno kritično-analitični odnos do glasbenih del oz. do različnih improvizacijskih pristopov.

Predmet osnove improvizacije dijaka pripravi na slogovno pravilno poustvarjanje del in – kar je najpomembnejše – na ustvarjanje novih del s pomočjo preustvarjanja starih v kombinaciji s svežimi idejami.

TEMELJNA VODILA PREDMETA

Improvizacija je umetniški izraz, ki zahteva od dijaka hitro prilagajanje, kreativnost in sposobnost sodelovanja. Improvizacija ni zgolj izražanje idej, temveč je v veliki meri sposobnost poslušanja drugih in s tem ustvarjanja kreativnega prostora. Dijaku je potrebno odpreti možnost raziskovanja iz znanega (forma, harmonije, vzorci) v neznanu.

Pri načrtovanju in izvajanju učnega procesa učitelja vodi več ključnih načel. Prvo načelo je spodbujanje kritičnega mišljenja, saj improvizacija zahteva od dijakov, da hitro ocenijo situacije in sprejemajo odločitve. To spodbuja razvoj kritičnega mišljenja in sposobnosti reševanja problemov. Dijaki se učijo analizirati različne situacije in hitro prilagajati svoje odzive, kar je pomembna veščina tako v umetnosti kot v vsakdanjem življenju.

Drugo pomembno načelo je razvoj čustvene inteligence. Sposobnost poslušanja in odzivanja na druge zahteva visoko stopnjo čustvene inteligence. Dijaki se učijo prepoznavati in upravljati svoja čustva ter empatijo do drugih. To jim omogoča boljše sodelovanje in razumevanje v skupinskih situacijah, kar je pomembno za uspešno improvizacijo.

Improvizacija omogoča dijakom, da raziskujejo nove ideje in pristope, kar spodbuja inovativnost in ustvarjalnost. Učni proces je zasnovan tako, da dijake spodbuja k iskanju novih rešitev in eksperimentiranju z različnimi tehnikami in pristopi. Dijaki se učijo povezovati različna znanja in veščine ter jih uporabljati na nove in kreativne načine.

Proces improvizacije vključuje tudi samorefleksijo, kjer dijaki ocenjujejo svoje nastope in iščejo načine za izboljšanje. To spodbuja osebno rast in razvoj, saj se dijaki učijo prepoznavati svoje močne in šibke točke ter delati na njih. Učni proces je dinamičen in prilagodljiv, kar omogoča dijakom, da se učijo v realnem času in se prilagajajo spreminjajočim se okoliščinam. To spodbuja fleksibilnost in pripravljenost na spremembe, kar je ključnega pomena za uspešno improvizacijo.

OBVEZUJOČA NAVODILA ZA UČITELJE

Poučevanje osnov improvizacije zahteva celostni pristop, ki vključuje teoretične in praktične vidike. Učitelj mora zagotoviti, da dijaki aktivno usvajajo cilje in standarde znanja.

Poudariti je treba pristope, ki spodbujajo kreativnost, analitično mišljenje in sodelovanje v skupinah. Eksperimentalno delo, analiza improvizacijskih tehnik in praktične vaje so bistveni. Učitelj mora ustvariti spodbudno učno okolje, v katerem se dijaki počutijo varne in motivirane za raziskovanje novih idej in tehnik.

Učitelj mora zagotoviti varno uporabo glasbenih instrumentov in opreme.

Poleg tega je pomembno, da učitelj spremlja dijakovo počutje, odzivanje in napredek ter prilagaja pouk glede na njihove individualne potrebe.

Spodbuja dijakove ambicije in nadstandardne sposobnosti ter pomaga pri oblikovanju in uresničevanju ciljev. S pristopom, osredinjenim na dijaka, le-ta gradi svojo glasbeno identiteto in dosega najvišji potencial.

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA

2. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Osnove improvizacije so z začetkom v drugem letniku izobraževanja za dijake vstopna točka v svet improvizacije. V prvem letniku seveda že improvizirajo v okviru ur glavnega predmeta in pri skupinski igri, vendar je znanje improvizacije pri dijakih na povsem različnih ravneh. V drugem letniku se pri osnovah improvizacije postavi temelje za vse nadaljnje delo na področju improvizacije, dijaki pa lahko svoj napredek spremljajo pri izvedbi vaj, ki se v drugem letniku izvajajo predvsem na harmonskih formah bluesa in rhythm changes.

AKORDI IN LESTVICE

CILJI

Dijak:

- : se seznani z zapisom akordov od trozvoka do peterozvoka;
- : se uri v slušnem prepoznavanju četverozvokov v osnovni postavitvi;
- : se seznani z modusi v durovi lestvici in melodičnim molom;
- : s pomočjo analize stopenj akordov v harmonskih strukturah različnih skladb spozna ustrezne lestvice;
- : spozna durove in molove pentatonične lestvice. **SC** (1.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » **slušno prepozna četverozvoke v osnovni postavitvi;**
- » razume povezavo akorda z lestvicami in zna na podan akord določiti ustrezno lestvico;
- » **z analizo funkcionalnih harmonskih struktur v skladbah določi, katere lestvice ustrezajo podanim akordom;**
- » v zmernem tempu odigra vse obravnavane lestvice v obsegu ene oktave.

TERMINI

- četverozvok

HARMONSKE STRUKTURE

CILJI

Dijak:

- : preko posnetkov in notnih zapisov spoznava različne oblike bluesa od osnovnih do jazzovskih;
- : spoznava, razume in igra obliko molovskega bluesa;
- SC (1.1.2.2)
- : se seznanj z obliko razširjenega bluesa na podlagi primerov iz soul-jazza in ostalih stilov, ki to formo uporabljajo;
- : spoznava jazzovske oblike AA' in AABA;
- : se preko glasbenih primerov seznanja z modalno glasbo;
- : se uči analizirati krajše blues sole.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » razume in iz posnetka prepozna oblike bluesa in molovskega bluesa;
- » uporabi podane naloge (vzorke) s solom na harmonsko strukturo durovega in molovega bluesa;
- » zaigra transkripcijo krajšega blues sola;
- » improvizira na blues, molovski blues, modalne skladbe in preproste AA' oblike z uporabo trozvokov in enostavnejših vzorcev.

TERMINI

- blues
- molovski blues
- AA'
- AABA
- modalna glasba

LINJE IN RAZVEZI

CILJI

Dijak:

- : spozna in igra osnovne jazzovske linije in vzorce;
- : se seznani z načini ustvarjanja lastnih fraz z uporabo krajših linij in akordičnih tonov;
- SC (1.3.4.1)
- : spozna in v improvizaciji uporablja »approach« tone v kombinaciji z akordičnimi toni.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » pozna in zaigra osnovne jazzovske linije in vzorce;
- » pri improviziranju uporablja tipične jazzovske linije;
- » pri improvizaciji uporabi in zaigra »approach« tone.

TERMINI

- approach toni
- linije

3. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

V tretjem letniku dijaki nadgrajujejo temeljna znanja improvizacije, pridobljena v prejšnjem letu. Raziskujejo širši spekter harmonskih form, vključno z modalnimi strukturami, jazz standardi in kompleksnejšimi oblikami. Poudarek je na razvoju osebnega izraza. Dijaki se učijo improvizirati v različnih stilih (npr. swing, latin, funk) ter razvijajo sposobnost interakcije z drugimi glasbeniki v realnem času.

AKORDI IN LESTVICE

CILJI

Dijak:

- : obnovi znanje zapisovanja akordov od trozvoka do peterozvoka;
- : seznanja se z zapisom akordov do šestozvoka; **SC** (1.1.4.1)
- : se uri v slušnem prepoznavanju peterozvokov v osnovni postavitvi;
- : seznanja se z dominantnimi lestvicami, izpeljanimi iz melodičnega mola, harmoničnega mola in zmanjšane lestvice (alterirana, dominant diminished, hm5, lydian b7);
- : z analizo funkcionalnih harmonskih struktur v skladbah določa ustrezne lestvice akordom;
- : obnovi znanje durove in molove pentatonike ter igra enostavnejše vzorce (skupine not po tri ali štiri note).

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » **slušno prepozna peterozvoke v osnovni postavitvi;**
- » **razume povezavo akorda z lestvicami in na podan akord določi ustrezno lestvico;**
- » **z analizo harmonske strukture skladbe določi lestvico podanim akordom;**
- » v zmernem tempu zaigra vse obravnavane lestvice v obsegu ene oktave;
- » zaigra durovo in molovo pentatoniko z zahtevanimi vzorci v štirih tonalitetah.

TERMINI

- peterozvok
- pentatonika

HARMONSKE STRUKTURE

CILJI

Dijak:

- : spoznava obliko »Parker blues«, ki je osnovana na harmonijah skladbe Blues For Alice;
- : se seznani z obliko Rhythm Changes in variacijami le-te;
- SC (1.1.2.1)
- : pogloblja razumevanje oblik in harmonskih postopov značilnih jazz standardov;
- SC (1.3.2.1)
- : razvija sposobnost transponiranja harmonij s pomočjo stopenjske analize;
- : se uri v pomnjenju harmonskih struktur z uporabo stopenjske analize.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » v zmernem tempu zaigra akordične vaje na obliko »Parker blues« v treh tonalitetah;
- » v zmernem tempu zaigra akordične vaje na obliko Rhythm Changes;
- » zaigra akordične vaje s pridanimi approach toni na Parker blues in Rhythm Changes;
- » zaigra enostaven solo v formi bluesa v več tonalitetah (Bb, Eb, F - didaktična priporočila).

TERMINI

- Parker blues
- Rhythm Changes

LINJE IN RAZVEZI

CILJI

Dijak:

- : igra bebop major in bebop dominant lestvice;
- : z dodajanjem approach tonov lestvicama major bebop in bebop dominant tvori in igra kohezivne linije;
- (1.1.5.1)
- : se uri v uporabi tension tonov (b9, b13) in jih v improvizaciji razvezuje po pravih funkcionalne harmonije;
- : spozna tri osnovne oblike jazzovskih linij 2-5-1.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra lestvico bebop dominant iz vseh stopenj (razen četrte) čez vse akorde v B delu Rhythm Changes;
- » izvede lestvici bebop major in bebop dominant iz vseh tonalitet;
- » pri improvizaciji na dominantnih akordih uporabi tension tona b9 in b13 ter ju razveže po pravih funkcionalne harmonije.

TERMINI

- bebop major
- bebop dominant
- tension toni

4. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

V četrtem letniku dijaki utrjujejo in poglobljajo improvizacijske veščine z večjo samostojnostjo in ustvarjalnostjo. V ospredju je razvoj osebnega glasbenega izraza ter improvizacija v kompleksnejših stilskih in harmonskih okoljih.

INTERVALI

CILJI

Dijak:

- : spozna improvizacijsko metodo, ki temelji na uporabi večjih intervalov od kvarte naprej;
- : spozna in improvizira z zaporednimi intervali in approach toni;
- SC (1.3.4.1)
- : spozna in razume superimpozicijo harmonij čez običajne harmonske postope.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » na izbrano skladbo improvizira z uporabo večjih intervalov;
- » na izbrano skladbo improvizira z uporabo zaporednih intervalov enake kvalitete in jim pridaja ustrezne approach tone;
- » razume tehniko superimpozicije harmonij in jo uporabi v improvizaciji.

TERMINI

- superimpozicija

PARI TROZVOKOV

CILJI

Dijak:

- : spoznava koncept parov trozvokov;
- : igra pare trozvokov pri jazzovski improvizaciji v modalni glasbi in v moderni glasbi, ki bazira na funkcionalni harmoniji.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » v improvizaciji uporabi ustrezne pare trozvokov.

TERMINI

- pari trozvokov

PENTATONIKE

CILJI

Dijak:

○: pri improvizaciji usvaja uporabo durove, molove in dominantne pentatonike;

○: pogloblja uporabo in poznavanje pentatonskih vzorcev;

○: seznanja se z izpeljankami durove in molove pentatonike;

SC (1.1.2.2)

○: pri ustvarjanju in deljenju vsebin z drugimi uporablja digitalno tehnologijo ter upravlja s svojo digitalno identiteto.

SC (4.2.2.1 | 4.3.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» v improvizaciji uporabi pentatonske vzorce;

» znotraj pentatonik zaigra lastne vzorce.

MODERNEJŠE IN SVOBODNEJŠE GLASBENE OBLIKE

CILJI

Dijak:

- : seznanja se s prosto improvizacijo, nekonvencionalnimi harmonijami in ambientalno glasbo;
 - : seznanja se z razširjenimi (nekonvencionalnimi) tehnikami igranja na izbrani instrument ali vokal;
 - : se zaveda lastnega potenciala in odgovornosti za trajnostno delovanje in ukrepanje na individualni in kolektivni ravni.
- SC (2.4.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » prepozna glasbene stile, ki vključujejo prosto improvizacijo, nekonvencionalne harmonije in tehnike igranja.

TERMINI

- prosta improvizacija
- ambientalna glasba

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

2. LETNIK

Levine, M.: *The Jazz Theory*.

Ligon, B.: *Connecting Chords With Linear Harmony*.

Berg, S.: *The Goal Note Method*.

Bergonzi, J.: *Inside Improvisation*.

AKORDI IN LESTVICE

Levine, M. (2005). *The Jazz Theory Book*. Sher Music.

Mulholland, J., Hojnacki, J. (2013). *The Berklee Book of Jazz Harmony*. Berklee Press.

HARMONSKE STRUKTURE

Levine, M. (2005). *The Jazz Theory Book*. Sher Music.

Mulholland, J., Hojnacki, J. (2013). *The Berklee Book of Jazz Harmony*. Berklee Press.

LINJE IN RAZVEZI

Ligon, B. (1996). *Connecting Chords with Linear Harmony*. Hal Leonard.

Berg, S. (1989). *Jazz Improvisation: The Goal-Note Method*. Lou Fischer Music Publishing.

3. LETNIK

AKORDI IN LESTVICE

Levine, M. (2005). *The Jazz Theory Book*. Sher Music.

Mulholland, J., Hojnacki, J. (2013). *The Berklee Book of Jazz Harmony*. Berklee Press.

HARMONSKE STRUKTURE

Levine, M. (2005). *The Jazz Theory Book*. Sher Music.

Mulholland, J., Hojnacki, J. (2013). *The Berklee Book of Jazz Harmony*. Berklee Press.

LINJE IN RAZVEZI

Ligon, B. (1996). *Connecting Chords with Linear Harmony*. Hal Leonard.

Berg, S. (1989). *Jazz Improvisation: The Goal-Note Method*. Lou Fischer Music Publishing.

4. LETNIK**INTERVALI**

Weiskopf, W. (2010). *Intervalic Improvisation–The Modern Sound: A Step Beyond Linear Improvisation*. Jamey Aebersold Jazz Inc.

Liebman, D. (2015). *A Chromatic Approach To Jazz Harmony And Melody*. Alfred Music.

PARI TROZVOKOV

Campbell, G. (2001). *Triad Pairs for Jazz: Practice and Application for the Jazz Improviser*. Alfred Music.

PENTATONIKE

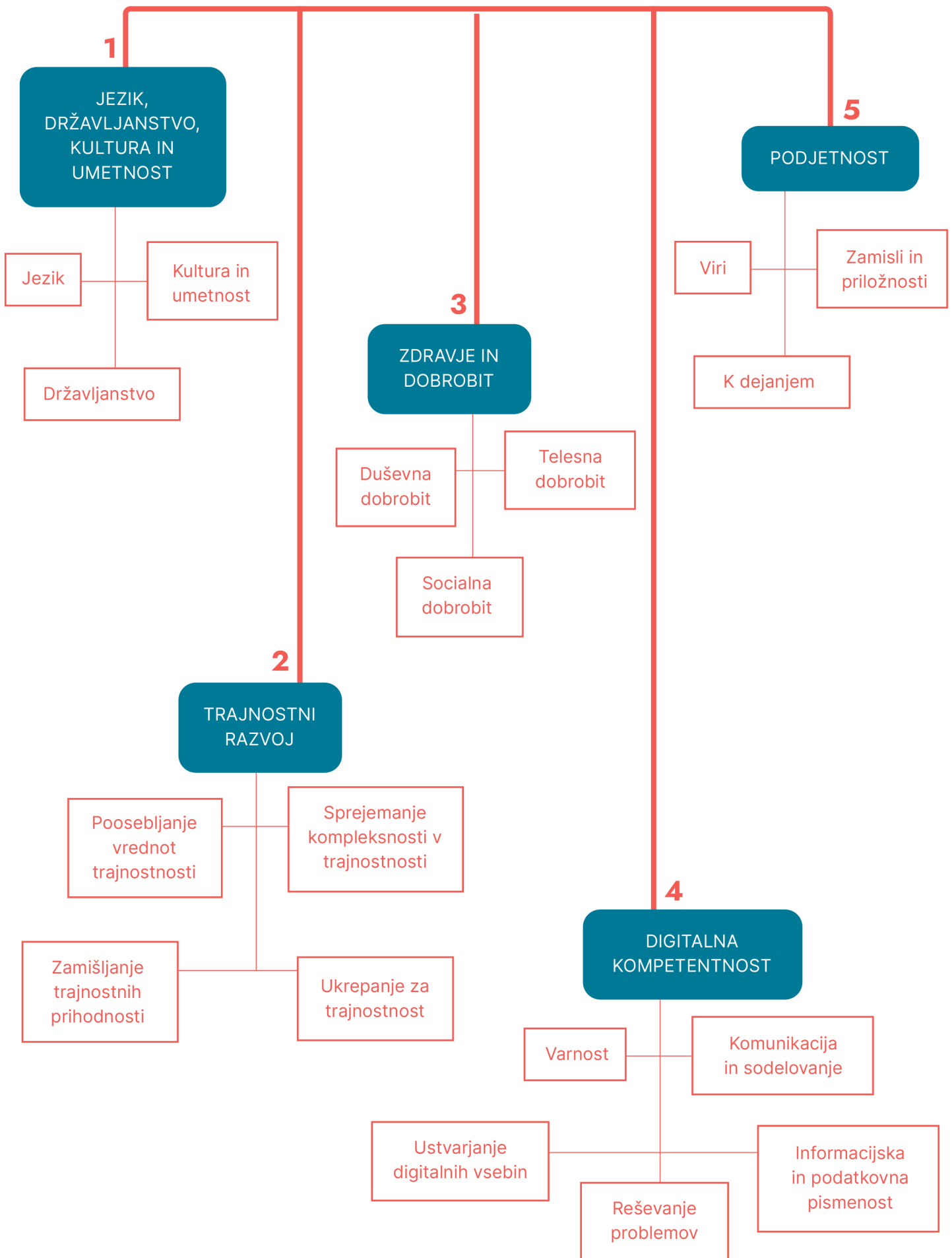
Bergonzi, J. (2015). *Inside Improvisation, Vol 2: Pentatonics*. Advance Music.

PRILOGE

KLJUČNI CILJI PO PODROČJIH SKUPNIH CILJEV

1.1 JEZIK

1.1.1 Strokovna besedila	1.1.1.1 Pri posameznih predmetih razvija zmožnost izražanja v različnih besedilnih vrstah (referat, plakat, povzetek, opis, pogovor itd.).
1.1.2 Strokovni jezik	1.1.2.1 Se zaveda, da je učenje vsebine posameznega predmeta hkrati tudi spoznavanje njegove strokovne terminologije; torej učenje jezika na ravni poimenovanj za posamezne pojme in na ravni logičnih povezav. 1.1.2.2 Se izraža z ustrezno terminologijo predmeta in skrbi za ustrezno govorno ter pisno raven svojega strokovnega jezika.
1.1.3 Univerzalni opis jezika kot sistema	(pri vseh predmetih): 1.1.3.1 Se zaveda podobnosti ter razlik med jeziki in je na to pozoren tudi pri uporabi gradiv v tujih jezikih, pri uporabi prevajalnikov, velikih jezikovnih modelov, avtomatsko prevedenih spletnih strani itd. (pri vseh jezikovnih predmetih): 1.1.3.2 Se zaveda, da različne jezike lahko opisujemo na podoben način; pri pouku tujih jezikov zato uporablja znanje, pridobljeno pri pouku učnega jezika, in obratno: zna primerjati jezike, ki se jih uči, in razpozna podobnosti ter razlike med njimi.
1.1.4 Razumevanje pomena branja	1.1.4.1 Pri vseh predmetih redno bere, izbira raznolika bralna gradiva, jih razume, poglobljeno analizira in kritično vrednoti.
1.1.5 Jezik in nenasilna komunikacija	1.1.5.1 Razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo.

1.2 DRŽAVLJANSTVO

1.2.1 Poznavanje in privzemanje človekovih pravic ter dolžnosti kot temeljnih vrednot in osnov državljanske etike	1.2.1.1 Pozna, razume in sprejema človekove pravice kot skupni evropski in ustavno določeni okvir skupnih vrednot ter etike. 1.2.1.2 Razume, da so človekove pravice univerzalne in nepogojene, da uveljavljajo vrednote svobode in enakosti. 1.2.1.3 Razume in sprejema, da je obstoj pravic pogojen s spoštovanjem individualne dolžnosti do enake pravice drugega. 1.2.1.4 Razume in sprejema, da je dolžnost do enake pravice drugega dolžnost zaradi dolžnosti (ne le pravica zaradi individualnega interesa). 1.2.1.5 Razume in sprejema človekove pravice in dolžnosti kot osnovno, vsem državljanom skupno etiko (moralo), ki uveljavlja vrednote spoštovanja človekovega dostojanstva, pravičnosti, resnice, zakona, lastnine, nediskriminacije in strpnosti.
1.2.2 Etična refleksija	1.2.2.1 Spoznava, da obstajajo moralna vprašanja, pri katerih ni vnaprej danih od vseh sprejetih odgovorov. 1.2.2.2 Razvija občutljivost za moralna vprašanja ter sposobnost, da o njih razmišlja skupaj z drugimi.
1.2.3 Sodelovanje z drugimi v skupnosti in za skupnost	1.2.3.1 Z namenom uresničevanja skupnega dobrega sodeluje z drugimi ter podaja in uresničuje predloge, ki kakovostno spreminjajo skupnosti. 1.2.3.2 Prek lastnega delovanja ozavešča pomen skrbi za demokratično skupnost ter krepi zavedanje o pomenu pripadnosti skupnosti za lastnodobrobit in dobrobit drugih.
1.2.4 Aktivno državljanstvo in politična angažiranost	1.2.4.1 Ob zavedanju pozitivnega pomena politike kot skupnega reševanja izzivov in skrbi za dobrobit vseh, pa tudi iskanja kompromisov in preseganja konfliktov, pozna raznolike oblike demokratičnega političnega angažiranja in se vključuje v politične procese, ki vplivajo na življenja ljudi.
1.2.5 Znanje za kritično mišljenje, za aktivno državljansko držo	1.2.5.1 Uporabi znanja vsakega predmetnega področja za kritično in aktivno državljansko držo.

1.3 KULTURA IN UMETNOST

1.3.1 Sprejemanje, doživljanje in vrednotenje kulture in umetnosti	1.3.1.1 Intuitivno ali zavestno (individualno in v skupini) vzpostavlja odnos do kulture, umetnosti, umetniške izkušnje in procesov ustvarjanja ter ob tem prepozna lastna doživetja in se vživlja v izkušnjo drugega itd.).
1.3.2 Raziskovanje in spoznavanje kulture ter umetnosti	1.3.2.1 Raziskuje in spoznava kulturo, umetnost, umetniške zvrsti ter njihova izrazna sredstva v zgodovinskem in kulturnem kontekstu.
1.3.3 Izražanje v umetnosti in z umetnostjo	1.3.3.1 Je radoveden in raziskuje materiale in umetniške jezike, se z njimi izraža, razvija domišljijo ter pogloblja in širi znanje tudi na neumetniških področjih.
1.3.4 Uživanje v ustvarjalnem procesu ter dosežkih kulture in umetnosti	1.3.4.1 Uživa v ustvarjalnosti, se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih. 1.3.4.2 V varnem, odprtem in spodbudnem učnem okolju svobodno izraža želje in udejanja ustvarjalne ideje.
1.3.5 Živim kulturo in umetnost	1.3.5.1 Živi kulturo in umetnost kot vrednoto v domačem in šolskem okolju ter prispeva k razvoju šole kot kulturnega središča in njenemu povezovanju s kulturnim in z družbenim okoljem.

2 /// TRAJNOSTNI RAZVOJ

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

2.1 POOSEBLJANJE VREDNOT TRAJNOSTNOSTI

2.1.1 Vrednotenje trajnostnosti	2.1.1.1 Kritično oceni povezanost lastnih vrednot in vrednot družbe s trajnostnostjo glede na svoje trenutne zmožnosti ter družbeni položaj.
2.1.2 Podpiranje pravičnosti	2.1.2.1 Pri svojem delovanju upošteva etična načela pravičnosti, enakopravnosti ter sočutja.
2.1.3 Promoviranje narave	2.1.3.1 Odgovoren odnos do naravnih sistemov gradi na razumevanju njihove kompleksnosti in razmerij med naravnimi ter družbenimi sistemi.

2.2 SPREJEMANJE KOMPLEKSNOSTI V TRAJNOSTNOSTI

2.2.1 Sistemsko mišljenje	2.2.1.1 K izbranemu problemu pristopa celostno, pri čemer upošteva povezanost okoljskega, gospodarskega in družbenega vidika. 2.2.1.2 Presoja kratkoročne in dolgoročne vplive delovanja posameznika in družbenih skupin v družbi, družbe na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.2.2 Kritično mišljenje	2.2.2.1 Kritično presoja informacije, poglede in potrebe o trajnostnem razvoju z vidika naravnega okolja, živih bitij in družbe, pri čemer upošteva različne poglede, pogojene z osebnim, socialnim in kulturnim ozadjem.
2.2.3 Formuliranje problema	2.2.3.1 Pri opredelitvi problema upošteva značilnosti problema – (ne)jasnost, (ne)opredeljenost, (ne)določljivost problema – in lastnosti reševanja – (ne)definirane, (ne)sistemske rešitve – ter vpletenost deležnikov.

2.3 ZAMIŠLJANJE TRAJNOSTNIH PRIHODNOSTI

2.3.1 Pismenost za prihodnost	2.3.1.1 Na podlagi znanja, znanstvenih dognanj in vrednot trajnostnosti razume ter vrednoti možne, verjetne in zelene trajnostne prihodnosti (scenarije). 2.3.1.2 Presoja dejanja, ki so potrebna za doseganje zelene trajnostne prihodnosti.
2.3.2 Prilagodljivost	2.3.2.1 V prizadevanju za trajnostno prihodnost tvega in se kljub negotovostim prilagaja ter sprejema trajnostne odločitve za svoja dejanja.
2.3.3 Raziskovalno mišljenje	2.3.3.1 Pri načrtovanju in reševanju kompleksnih problemov/-atik trajnostnosti uporablja in povezuje znanja in metode različnih znanstvenih disciplin ter predlaga ustvarjalne in inovativne ideje in rešitve.

2.4 UKREPANJE ZA TRAJNOSTNOST

2.4.1 Politična angažiranost	2.4.1.1 Ob upoštevanju demokratičnih načel kritično vrednoti politike z vidika trajnostnosti ter sodeluje pri oblikovanju trajnostnih politik in prakse na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.4.2 Kolektivno ukrepanje	2.4.2.1 Pri prizadevanju in ukrepanju za trajnostnost upošteva demokratična načela in aktivno ter angažirano (konstruktivno) sodeluje z drugimi.
2.4.3 Individualna iniciativa	2.4.3.1 Se zaveda lastnega potenciala in odgovornosti za trajnostno delovanje in ukrepanje na individualni, kolektivni ter politični ravni.

3 /// ZDRAVJE IN DOBROBIT

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠCANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

3.1 DUŠEVNA DOBROBIT

3.1.1 Samozavedanje	3.1.1.1 Zaznava in prepozna lastno doživljanje (telesne občutke, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) ter lastno vedenje. 3.1.1.2 Skozi izkušnje razume povezanost različnih vidikov lastnega doživljanja (telesni občutki, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) v specifičnih situacijah (npr. ob doživljanju uspeha in neuspeha v učnih in socialnih situacijah).
3.1.2 Samouravnavanje	3.1.2.1 Uravnava lastno doživljanje in vedenje (npr. v stresnih učnih in socialnih situacijah). 3.1.2.2 Razvija samozaupanje in samospoštovanje. 3.1.2.3 Se učinkovito spoprijema z negotovostjo in kompleksnostjo. 3.1.2.4 Učinkovito upravlja, organizira čas učenja in prosti čas.
3.1.3 Postavljanje ciljev	3.1.3.1 Prepozna lastne interese, lastnosti, močna in šibka področja ter v skladu z njimi načrtuje kratkoročne in dolgoročne cilje (vezane na duševno, telesno, socialno in učno področje). 3.1.3.2 Spremlja doseganje in spreminjanje načrtovanih ciljev. 3.1.3.3 Razvija zavzetost in vztrajnost ter krepi zmožnosti odložitve nagrade.
3.1.4 Prožen način razmišljanja	3.1.4.1 Razvija osebno prožnost, razvojno miselno naravnost, radovednost, optimizem in ustvarjalnost. 3.1.4.2 Učinkovito se spoprijema s problemskimi situacijami, ki zahtevajo proaktivno miselno naravnost.
3.1.5 Odgovornost in avtonomija	3.1.5.1 Krepi odgovornost, avtonomijo in skrbi za osebno integriteto.

3.2 TELESNA DOBROBIT

3.2.1 Gibanje in sedenje	3.2.1.1 Razume pomen vsakodnevnega gibanja za zdravje in dobro počutje. 3.2.1.2 Razvija pozitiven odnos do gibanja. 3.2.1.3 Vključuje se v različne gibalne dejavnosti, tudi tiste, ki razbremenijo naporen vsakdan. 3.2.1.4 Razume škodljivosti dolgotrajnega sedenja, razvija navade za prekinitev in zmanjšanje sedenja.
3.2.2 Prehrana in prehranjevanje	3.2.2.1 Razume pomen uravnotežene prehrane. 3.2.2.2 Razvija navade zdravega prehranjevanja. 3.2.2.3 Oblikuje pozitiven odnos do hrane in prehranjevanja.
3.2.3 Sprostitev in počitek	3.2.3.1 Razume pomen počitka in sprostitev po miselnem ali telesnem naporu. 3.2.3.2 Spozna različne tehnike sproščanja in uporablja tiste, ki mu najbolj koristijo. 3.2.3.3 Razume pomen dobrih spalnih navad za učinkovito telesno in miselno delovanje ter ravnanje.
3.2.4 Varnost	3.2.4.1 Spozna različne zaščitne ukrepe za ohranjanje zdravja. 3.2.4.2 Ravna varno in odgovorno, pri čemer skrbi za ohranjanje zdravja sebe in drugih.
3.2.5 Preventiva pred različnimi oblikami zasvojenosti	3.2.5.1 Usvaja znanje o oblikah in stopnjah zasvojenosti ter o strategijah, kako se jim izogniti oz. jih preprečiti z zdravim življenjskim slogom.

3.3 SOCIALNA DOBROBIT

3.3.1 Socialno zavedanje in zavedanje raznolikosti	3.3.1.1 Ozavešča lastno doživljanje in vedenje v odnosih z drugimi. 3.3.1.2 Zaveda se in prepozna raznolikosti v ožjem (oddelek, vrstniki, družina) in širšem okolju (šola, lokalna skupnost, družba).
3.3.2 Komunikacijske spretnosti	3.3.2.1 Razvija spretnosti aktivnega poslušanja, asertivne komunikacije, izražanja interesa in skrbi za druge.
3.3.3 Sodelovanje in reševanje konfliktov	3.3.3.1 Konstruktivno sodeluje v različnih vrstah odnosov na različnih področjih. 3.3.3.2 Krepi sodelovalne veščine, spretnosti vzpostavljanja in vzdrževanja kakovostnih odnosov v oddelku, družini, šoli, širši skupnosti, temelječih na spoštljivem in asertivnem komuniciranju ter enakopravnosti.
3.3.4 Empatija	3.3.4.1 Krepi zmožnosti razumevanja in prevzemanja perspektive drugega. 3.3.4.2 Prepozna meje med doživljanjem sebe in drugega. 3.3.4.3 Uravnava lastno vedenje v odnosih, upoštevajoč več perspektiv hkrati.
3.3.5 Prosocialno vedenje	3.3.5.1 Krepi prepoznavanje in zavedanje potrebe po nudenju pomoči drugim. 3.3.5.2 Prepozna lastne potrebe po pomoči in strategije iskanja pomoči. 3.3.5.3 Krepi družbeno odgovornost.

4 /// DIGITALNA KOMPETENTNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

4.1 INFORMACIJSKA IN PODATKOVNA PISMENOST

4.1.1 Brskanje, iskanje in filtriranje podatkov, informacij ter digitalnih vsebin	4.1.1.1 Izraža informacijske potrebe, išče podatke, informacije in vsebine v digitalnih okoljih ter izboljšuje osebne strategije iskanja.
4.1.2 Vrednotenje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.2.1 Analizira, primerja in kritično vrednoti verodostojnost in zanesljivost podatkov, informacij in digitalnih vsebin.
4.1.3 Upravljanje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.3.1 Podatke zbira, obdeluje, prikazuje in shranjuje na najustreznejša mesta (trdi disk, oblak, USB itd.), tako da jih zna kasneje tudi najti.

4.2 KOMUNIKACIJA IN SODELOVANJE

4.2.1 Interakcija z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.1.1 Sporazumeva se z uporabo različnih digitalnih tehnologij in razume ustrezna sredstva komunikacije v danih okoliščinah.
4.2.2 Deljenje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.2.1 Deli podatke, informacije in digitalne vsebine z drugimi z uporabo ustreznih digitalnih tehnologij. Deluje v vlogi posrednika in je seznanjen s praksami navajanja virov ter avtorstva.
4.2.3 Državljanstvo udeleževanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.3.1 Išče in uporablja portale za udeleževanje v družbi. Poišče skupine, ki zastopajo njegove interese, s pomočjo katerih lahko aktivno daje predloge za spremembe.
4.2.4 Sodelovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.4.1 Z digitalnimi orodji soustvarja skupno vsebino in se zavzema za krepitev sodelovanja med člani.
4.2.5 Spletni bonton	4.2.5.1 Pri uporabi digitalnih tehnologij in omrežij prilagaja svoje vedenje pričakovanjem ter pravilom, ki veljajo v določeni skupini.
4.2.6 Upravljanje digitalne identitete	4.2.6.1 Ustvari eno ali več digitalnih identitet in z njimi upravlja, skrbi za varovanje lastnega ugleda ter za ravnanje s podatki, ki nastanejo z uporabo številnih digitalnih orodij in storitev v različnih digitalnih okoljih.

4.3 USTVARJANJE DIGITALNIH VSEBIN

4.3.1 Razvoj digitalnih vsebin	4.3.1.1 Ustvarja in ureja digitalne vsebine v različnih formatih.
4.3.2 Umeščanje in poustvarjanje digitalnih vsebin	4.3.2.1 Digitalne vsebine obogati z dodajanjem slik, glasbe, videoposnetkov, vizualnih efektov idr.
4.3.3 Avtorske pravice in licence	4.3.3.1 Pozna licence in avtorske pravice. Spoštuje pravice avtorjev in jih ustrezno citira.
4.3.4 Programiranje	4.3.4.1 Zna ustvariti algoritem za rešitev enostavnega problema. Zna odpraviti preproste napake v programu.

4.4 VARNOST

4.4.1 Varovanje naprav	4.4.1.1 Deluje samozaščitno; svoje naprave zaščiti z ustreznimi gesli, programsko opremo in varnim ravnanjem, jih ne pušča brez nadzora v javnih prostorih idr.
4.4.2 Varovanje osebnih podatkov in zasebnosti	4.4.2.1 Varuje osebne podatke in podatke drugih ter prepoznava zaupanja vredne ponudnike digitalnih storitev.
4.4.3 Varovanje zdravja in dobrobiti	4.4.3.1 Digitalno tehnologijo uporablja uravnoteženo, skrbi za dobro telesno in duševno dobrobit ter se izogiba negativnim vplivom digitalnih medijev.
4.4.4 Varovanje okolja	4.4.4.1 Zaveda se vplivov digitalnih tehnologij in njihove uporabe na okolje.

4.5 REŠEVANJE PROBLEMOV

4.5.1 Reševanje tehničnih težav	4.5.1.1 Prepozna tehnične težave pri delu z napravami ali digitalnimi okolji ter jih rešuje.
4.5.2 Prepoznavanje potreb in opredelitev tehnoloških odzivov	4.5.2.1 Prepoznava in ocenjuje potrebe, izbira ter uporablja digitalna orodja in jih prilagaja lastnim potrebam.
4.5.3 Ustvarjalna uporaba digitalne tehnologije	4.5.3.1 S pomočjo digitalne tehnologije ustvarja rešitve in novosti v postopkih ter izdelkih.
4.5.4 Prepoznavanje vrzeli v digitalnih kompetencah	4.5.4.1 Prepozna vrzeli v svojih digitalnih kompetencah, jih po potrebi izboljšuje in dopolnjuje ter pri tem podpira tudi druge.

5.1 ZAMISLI IN PRILOŽNOSTI

5.1.1 Odkrivanje priložnosti	5.1.1.1 Prepozna avtentične izzive kot priložnosti za ustvarjanje vrednost zase in za druge.
5.1.2 Ustvarjalnost in inovativnost	5.1.2.1 Pri reševanju izzivov na ustvarjalen način uporablja znanje in izkušnje za ustvarjanju boljših rešitev.
	5.1.2.2 Pripravi nabor možnih rešitev izziva, pri čemer stremi k oblikovanju vrednosti za druge.
5.1.3 Vizija	5.1.3.1 Oblikuje vizijo prihodnosti, ki vključuje odgovore na vprašanja, kaj namerava početi v prihodnosti, kakšen želi postati in kakšno skupnost želi sooblikovati.
5.1.4 Vrednotenje zamisli	5.1.4.1 Vrednoti rešitve ob upoštevanju kriterijev po načelu ustvarjanja dobroti za druge in izbere ustrezno rešitev.
5.1.5 Etično in trajnostno razmišljanje	5.1.5.1 Prepozna in ovrednoti vpliv svojih odločitev ter ravnanj na skupnost in okolje.

5.2 VIRI

5.2.1 Samozavedanje in samoučinkovitost	5.2.1.1 Prepozna svoje želje, močna in šibka področja ter zaupa, da lahko pozitivno vpliva na ljudi in situacije.
5.2.2 Motiviranost in vztrajnost	5.2.2.1 Je pozitivno naravnani, samozavesten in osredotočen na proces reševanja izziva.
	5.2.2.2 Vztraja pri opravljanju kompleksnejših nalog.
5.2.3 Vključevanje virov	5.2.3.1 Pridobi podatke in sredstva (materialna, nematerialna in digitalna), potrebne za prehod od zamisli k dejanjem, s katerimi odgovorno in učinkovito upravlja, pri čemer upošteva učinkovito izrabo lastnega časa in finančnih sredstev.
5.2.4 Vključevanje človeških virov	5.2.4.1 Spodbuja in motivira druge pri reševanju skupnih nalog.
	5.2.4.2 Poišče ustrezno pomoč posameznika (npr. vrstnika, učitelja, strokovnjak itd.) ali strokovne skupnosti.
	5.2.4.3 Razvije spretnosti za učinkovito komunikacijo, pogajanje, vodenje, ki so potrebne za doseganje rezultatov.
5.2.5 Finančna pismenost	5.2.5.1 V različnih življenjskih situacijah prepozna in rešuje finančne izzive (viri finančnih sredstev, skrb za denar, poslovanje npr. z banko, zavarovalnico ter drugimi finančnimi institucijami, ocena potrebnih sredstev, tveganj in odločitev o zadolževanju ter naložbi, varčevanju).
	5.2.5.2 Sprejema odgovorne finančne odločitve za doseganje blaginje (osebne in za skupnost).
	5.2.5.3 Pridobiva ustrezno znanje na področju finančne pismenosti za kakovostno vsakdanje in poklicno življenje.

5.3 K DEJANJEM

5.3.1 Prevzemanje pobude	5.3.1.1 Spodbuja in sodeluje pri reševanju izzivov, pri čemer prevzema individualno in skupinsko odgovornost.
5.3.2 Načrtovanje in upravljanje	5.3.2.1 V procesu reševanja problemov si zastavlja kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne cilje, opredeli prednostne naloge in pripravi načrt.
	5.3.2.2 Prilagaja se nepredvidenim spremembam.
5.3.3 Obvladovanje negotovosti, dvoumnosti in tveganja	5.3.3.1 Na nepredvidene situacije se odziva s pozitivno naravnanoostjo in ciljem, da jih uspešno razreši.
	5.3.3.2 Pri odločitvah primerja in analizira različne informacije, da zmanjša negotovost, dvoumnost in tveganja.
5.3.4 Sodelovanje	5.3.4.1 Sodeluje z različnimi posamezniki ali skupinami.
	5.3.4.2 Morebitne spore rešuje na konstruktiven način in po potrebi sklepa kompromise.
5.3.5 Izkusveno učenje	5.3.5.1 Z reševanjem izzivov pridobiva nove izkušnje in jih upošteva pri sprejemanju nadaljnjih odločitev.
	5.3.5.2 Presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepozna priložnosti za nadaljnje učenje.
	5.3.5.3 Prepozna priložnosti za aktivno uporabo pridobljenega znanja v novih situacijah.
	5.3.5.4 Povratne informacije uporabi za nadaljnji razvoj podjetnostne kompetence.